

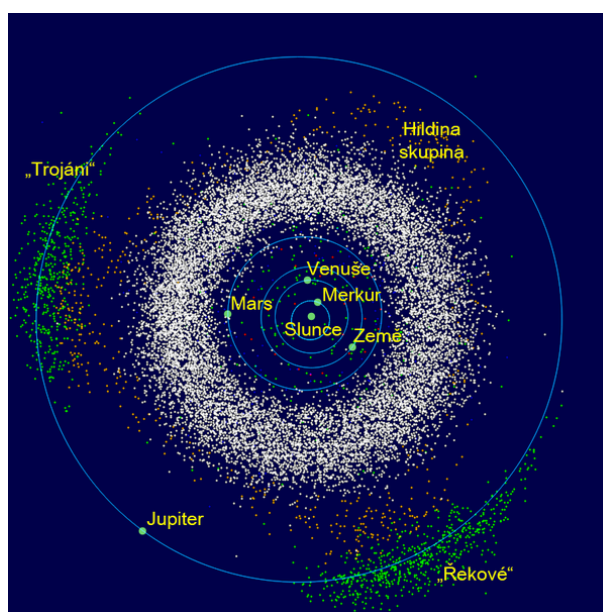
Hlavní pás planetek

Jan Sklenář¹

Klíčová slova: Sluneční soustava, planetka, oběžná dráha kolem Slunce.

Úvod

Hlavní pás je oblast Sluneční soustavy mezi drahami Jupitera a Marsu (tj. ve vzdálenostech 2 až 4 astronomické jednotky), ve které se nachází mnoho planetek (více než 600 tisíc!) a meteoroidů. Další planetky obíhají na drahách blízko Země, nebo naopak až za drahou Neptunu.

Obrázek 1: Rozložení hlavního pásu planetek ve Sluneční soustavě

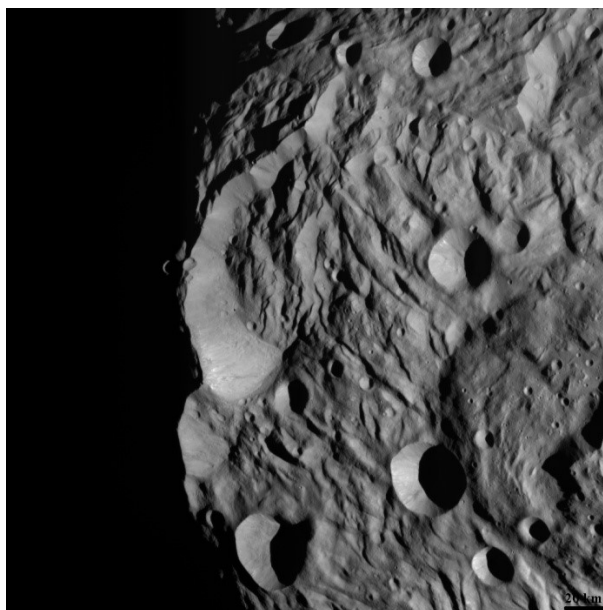
Planetky

Jsou tělesa ve Sluneční soustavě, podobné kusům skal, které mohou mít velikost desítek metrů, ale i stovky kilometrů. Nemívají kulový tvar, až na několik největších, které vlastní gravitace vytvarovala do přibližného tvaru koule. V hlavním pásu planetek jsou tzv. Kirkwoodovy mezery, které dělí planetky do skupin (Hungaria, Procaea, Alinda apod.)

Meteoroidy

Drobná tělesa Sluneční soustavy, obvykle velikosti několik metrů až milimetrů. Vznikají například při vzájemném nárazu dvou planetek jejich rozbitím nebo odlomením. Ve Sluneční soustavě je meteoroidů velké množství.

¹SOU Ohradní, Praha

Obrázek 2: Planetka Vesta

Výzkum

První planetka hlavního pásu byla objevena pozemním dalekohledem v roce 1801. V současnosti se planetky studují jak pozemními dalekohledy, tak radioteleskopy i další technikou. V roce 1972 pásem planetek proletěla také první vesmírná sonda, Pioneer 10. Od té doby proletělo oblastí 9 sond, některé měly za cíl hlavně výzkum jiných objektů, ale například NEAR Shoemaker a Hayabusa byly určeny přímo k výzkumu planetek.

Reference

- [1] <http://astronomia.zcu.cz/planety/planetky/1811-planetky>
- [2] <http://astronomia.zcu.cz/planety/planetky/1813-vlastnosti-planetek>
- [3] http://cs.wikipedia.org/wiki/Hlavn%C3%AD_p%C3%A1s
- [4] <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:InnerSolarSystem-cs.png>
- [5] http://commons.wikimedia.org/wiki/File:South_Polar_Scarp_on_the_asteroid_Vesta_image_of_NASA%E2%80%99s_Dawn_spacecraft_17f2_355999933_detail.jpg